

متن پرسش

با سلام: حضرت استاد بنده با نگاه به مراتب سه گانه نفس خودم چند مورد به نظرم میاد و نمیدونم چقدر درست هست. آیا میتونیم وحدت وجود رو بر این اساس تقریر کنیم؟ انسان دارای یک مرتبه عقلی و یک مرتبه خیالی و یک مرتبه حسی هست. تمام حقایقی که انسان یافته در مرتبه عقلی حاضر هست و به مجرد تام هم هست. مرتبه خیال دارای مجرد نسبی و حس هم که با محسوس سرو کار داره. حالا فرض می کنیم یک شخص عارف مثل افلاطون حقایقی رو به قلب من اشراق میکنه، اگه بنده در سطح یک انسان حسی باشم و قدرت نفسم بالاتر از حس نباشه اون حقیقت رو در قالب محسوسات احساس می کنم و براش واقعیت حسی و مادی قائل میشم. اگه قدرت نفس من در حد خیال و متخیله باشه به شکل تصاویر و اشکال متخلف نیمه مجرد ترسیم می کنم، اگه در حد عقل باشم تا حدی اون حقیقت مجردی که به من اشراق شده رو مجردا می یابم. اگر به مرحله قلب و روح رسیده باشم عین اون حقیقت اشراق شده رو میابم. حالا در مثال بالا حقیقت یک چیز بود یک حقیقت مجرد تام و فوق عقلی، اما وقتی بنده بر اساس اون ظرفیت و مرتبه خودم اون رو مشاهده کردم در مرتبه حس که بودم و اسش واقعیت حسی قائل شدم در مرتبه خیال و وهم که بودم صور خیالی و مجرد نسبی قائل شدم و اسه اون حقیقت، در مرتبه عقل مطابق عقل و وقتی که از عقل به قلب رجوع کردم واقعیت اون اشراق رو حقیقتا یافتیم. آیا مثال بالا میتونه تا حدی بیانگر وحدت شخصی وجود باشه که در عالم خارج و واقع و نفس الامر یک حقیقت مطلق و نامتناهی حقیقتا بیش نیست و اونچه ما به عنوان مراتب و کثرات و ماهیات می بینیم همه از باب مثال بالا و فقط تنها حاصل نوع دیدن ما از یگانه واقعیت بیرون هست؟ البته بین این نحوه دیدن ها با واقعیت بیرونی نوعی سنخیت هست و باز در نگاه عمیق تر خودی هم برای من نیمه و در تحلیل ظهور خودم و اینکه من کیم که دارم اینطور تحلیل می کنم واسم سواله که خب نسبت خودم با خدا چیه و در تحریرم؟ استاد عزیزم آیا تحلیل و مثال بالا صحیحه؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: مثال خوبی است. نسبت ما با خدا در وحدت وجود بدین قرار است که هر اندازه نور احدی که عالم را گرفته بر قلب ما تجلی کند، خود را فانی به حق و باقی به حق می یابیم. و هر اندازه تجلی نور وحدت ضعیف تر باشد، احساس دوگانگی بین خود و حق می کنیم و اگر هیچ نوری از نور وحدت او بر ما نتابد، خود را همه ی هستی احساس می کنیم. موفق باشید

